

TAE 2022

Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33 *Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta* 5.10.2021

HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle
vuoden 2022 talousarvioksi

Marianne Koivunen
Finanssisihteeri

5.10.2021

Yleistä

- Pääluokan loppusumma 15,9 mrd. euroa
 - noin 24,5 % valtion budjetista
 - 1,9 mrd. euroa vähemmän kuin 2021 varsinainen talousarvio
- Suurimmat muutokset aiheutuvat suoraan tai välillisesti koronasta:
 - Perustoimeentulotuki -56,5 milj. euroa
 - Asumistuki 57,9 milj. euroa
 - Työttömyysturva -288 milj. euroa
 - Sairausvakuutus -40 milj. euroa

Työttömyysturva

Työttömyysturvaan 2,6 mrd. euroa, vähennystä -288 milj. euroa

- Vähennys aiheutuu työttömien ja lomautettujen määrän laskusta

Pohjoismainen työvoimapalveluiden malli

- Työ- ja elinkeinoministeriön esitys, jonka vaikutukset mm. STM:n työttömyysturvamomenteille
- voimaan porrastetusti vuoden 2022 alusta, seuraamuksiin liittyvät muutokset voimaan 1.5.2022
- lisää valtion osuutta työttömyysturvamenoista 16,7 milj. eurolla 2022 ja vuositasolla 25 milj. eurolla

Sairausvakuutus ja perhevapaauudistus

Valtion osuus sairausvakuutuksesta 2,14 mrd. euroa, vähennystä 40 milj. euroa

- Vähennys aiheutuu pääosin tarvearvion muutoksista
- Koronatutkimuksen ja –rokotteen korvaamista sairausvakuutuksesta jatketaan 30.6.2022 saakka. Lisää kustannuksia 5,7 milj. euroa. Valtion osuus noin 4 milj. euroa.

Kuntoutustarpeen arviointia kehitetään

Perhevapaauudistus 1.8.2022

- Edistää miesten ja naisten tasa-arvoa työelämässä ja helpottaa työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista
- Muutoksilla pannaan täytäntöön työelämän tasapaino –direktiivi
- Vaikutukset STM:n pääluokassa yhteensä 1 milj. euroa 2022, 9 milj. euroa 2024 alkaen

Kuntoutustarpeen arvioinnin kehittäminen kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotusten mukaisesti

- Sairauspäiväraahakauden työkyvyn arvioinnin tarkistuspisteitä lisätään
- Asiakkaille, joilla ei ole havaittu kuntoutustarvetta 60 ja 90 sairauspäivärahapäivän kohdalla, arvioitaisiin kuntoutustarve, jäljellä oleva työkyky ja työssä jaksamisen mahdollisuudet tarvittaessa 150 ja 230 päivän kohdalla
- Arviointi yhteistyössä työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon kanssa
- Valtion osuus kuntoutusmenojen kasvusta ensi vuonna 0,25 milj. euroa ja vuositasolla 0,5 milj. euroa

Perhevapaauudistus

- Vanhempainpäiväraha yhteensä 360 arkipäivältä
- Raskausraha 40 arkipäivältä
- Vanhempainraha 320 arkipäivältä, josta molemmilla vanhemmilla oikeus käyttää puolet
- Vanhempi voi halutessaan luovuttaa omasta kiintiöstään enintään 63 päivää
- Vanhempainrahaa voi käyttää haluaminaan ajankohtina siihen saakka, kun lapsi täyttää kaksi vuotta

Eläkkeet ja perhe-eläkeuudistus

Eläkkeisiin esitetään 5 mrd. euroa, vähennystä 1,2 milj. euroa

Perhe-eläkeuudistus 1.1.2022

- Uudistuksen myötä perhe-eläketurva vastaisi paremmin yhteiskunnan ja perheiden muuttuneisiin tarpeisiin ja turvaisi työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyyttä
- Lisää valtion menoja 0,3 milj. euroa 2022 ja 1 milj. euroa kehyskauden lopussa

Perhe-eläkeuudistus

- Lapsen eläkeoikeutta jatketaan 2 vuodella, päättyy lapsen täyttäessä 20 vuotta
 - Leskeneläkkeen kesto rajataan 10 vuoteen, kuitenkin vähintään siihen asti, kun nuorin lapseneläkkeeseen oikeutetuista täyttää 18 vuotta
 - Leskeneläkkeeseen oikeutettu myös edunjättäjän kanssa yhteistaloudessa asuva avopuoliso, jolla yhteinen alaikäinen lapsi edunjättäjän kanssa
- => Pitkällä aikavälillä työeläkejärjestelmän leskeneläkkeen muuttaminen määräaikaiseksi lisäisi kansaneläkkeen, takuueläkkeen, eläkkeensaajien asumistuen ja toimeentulotuen menoja

Kuntien sosiaali- ja terveyspalvelut pl 33

Sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseen esitetään 132,8 milj. euroa, joka on 4,5 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021

- Lisäyksestä 3,0 milj. euroa aiheutuu Toimiva kuntoutus sosiaali- ja terveydenhuollossa – hankkeesta.
- kehittämishankkeet kohdentuvat muun muassa:
 - peruspalveluiden saatavuuden turvaamiseen muun muassa hoito- ja palveluvelkaa purkamalla sekä sovittamalla yhteen asiakkaan polkua sosiaalipalveluiden ja terveyspalveluiden välillä,
 - ikäihmisten hoidon ja hoivan parantamiseen kehittämällä omaishoitoa ja kotihoitoa sekä laatimalla poikkihallinnollinen ikäohjelma,
 - kansallisen, poikkihallinnollisen mielenterveysstrategian valmisteluun.

Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämiseen suunnataan 20,0 milj. euroa.

Päihteitä käyttävien äitien palveluihin on varattu 3,0 milj. euroa.

Suomen kestävän kasvun ohjelma

- EU:n elpymis- ja palautussuunnitelman rahoitusta yhteensä 134 milj. euroa STM:n pääluokkaan, josta
 - 125 milj. euroa kohdennetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamisen ja kustannusvaikuttavuuden (pilari 4) investointeihin, joiden tavoitteena on mm:
 - purkaa koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa
 - nopeuttaa hoitoon pääsyä pysyvästi koko maassa uudistamalla toimintamalleja ja ottamalla käyttöön uusia digitaalisia palveluja
 - edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista
 - tuoda palvelut kaikkien saataville sekä uudistaa niitä kustannusvaikuttavasti ja ihmislähtöisesti.
 - 9 milj. euroa mielenterveyttä ja työkykyä vahvistaviin toimiin.

Muuta

- Nuorten työllisyyden edistämiseksi sotilasavustukseen suojaosa, joka lisää valtion menoja noin 0,2 milj. euroa.
- Kelan toimintakuluihin 9,2 milj. euroa lähinnä perhevapaan uudistamiseen ja etuus- ja asiointipalvelun kehittämiseen
- Turvakotitoimintaan 24,55 milj. euroa
- Veteraanien tukemiseen 192,7 milj. euroa. Määrärahataso laskee 48,6 milj. euroa veteraanien määrän laskusta johtuen.
- Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitukseen 135,4 milj. euroa, josta maatalousyrittäjien jaksamista tukevalle Välitä viljelijästä –hankkeelle 2 milj. euroa.
- Lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoon 4,0 milj. euroa

Muuta

- Sosiaali- ja terveysalan kasvustrategian toteutukseen 1,5 milj. euroa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen tiedonhallinnan kehittämiseen 36,6 milj. euroa, joka on 6,2 milj. euroa enemmän.
- Avustuksiin yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen 332,7 milj. euroa, joka on 29,7 milj. euroa vähemmän.

Määrärahassa on huomioitu:

- Veikkauksen tuoton arvioitu alenema,
- arpajaisveron alentamisen vaikutuksena 34,4 milj. euroa,
- taseen jakamattomien voittovarojen purkuna 50,0 milj. euroa ja
- niin sanottuna, budjettirahoitteisena kompensationsa 58,5 milj. euroa.

Virastot ja laitokset

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan virastojen ja laitosten toimintamenomomenteilla on huomioitu mm:

- Vankiterveydenhuollon rahoitus jaettaisiin kahdelle momentille siten, että ulkoa ostettavien palvelujen ja lääkehoitojen menot budjetoidaan uudelle arviomäärärahamomentille 33.01.08
- Säteilyturvakeskukselle 0,75 milj. euroa uuden toimitilan vaatimiin investointeihin
- Valviralle asiakastietolain ohjauksen ja valvonnan vahvistamiseen, Soteri-rekisterin toiseen vaiheeseen, Sote-uudistuksen valvonnan vahvistamiseen sekä tietoturvan ja tietosuojan parantamiseen yhteensä 2,3 milj. euroa
- THL:lle mm:
 - asiakastietolain toimeenpanoon 0,6 milj. euroa
 - tartuntatautien seurantajärjestelmätyöhön 1,85 milj. euroa
 - sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen lisätehtäviin ja arviointi- ja tietotuotannon vahvistamiseen 0,4 milj. euroa
 - SERI-keskusten satelliittikeskusten perustamisen arviointiin 0,2 milj. euroa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tietolupaviranomaiselle 2,2 milj. euroa
- Työterveyslaitoksen valtionosuuteen 28,0 milj. euroa.